

**АДАПТАЦІЯ ДО ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН ТА
ВИКЛИКІВ:
НОВІ ФОРМИ ЕКОНОМІКИ,
РЕСУРСОЕФЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ,
ЗАХИСТ ДОВКІЛЛЯ**

**Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної
конференції здобувачів і молодих
вчених**

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Рада молодих учених ІФНТУНГ
у партнерстві з:
Рада молодих учених при МОН України
Рада молодих учених НАН України
Рада молодих учених ДУ «Інститут геохімії навколишнього середовища
НАН України»
ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»
Департамент економічного розвитку, екології та енергозбереження
Івано-Франківської міської ради
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Сумський національний аграрний університет
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Запорізький національний університет
Поліський національний університет
Хмельницький національний університет
Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця
Львівський національний університет імені Івана Франка
Національний університет «Львівська політехніка»
ВГО «Інноваційний університет»
ГО «Бізнес-Інкубатор в Івано-Франківській області»

**АДАПТАЦІЯ ДО ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН ТА ВИКЛИКІВ:
НОВІ ФОРМИ ЕКОНОМІКИ, РЕСУРСОЕФЕКТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ, ЗАХИСТ ДОВКІЛЛЯ**

Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів і молодих вчених

18 травня 2023 року

Івано-Франківськ, 2023

УДК 338.2+502/504:551.58

Адаптація до глобальних змін та викликів: нові форми економіки, ресурсоефективні технології, захист довкілля : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів і молодих вчених, м. Івано-Франківськ, 18 травня 2023 р. Відповід. за вип.: У.Б. Бережницька, Т.М. Яцишин, Т.М. Паневник. Івано-Франківськ : Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, 2023. 515 с.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Відповідальність за змістовне наповнення, науковий рівень, наявність плагіату, автентичність цитат, правильність оформлення посилань, грамотність тощо несуть автори поданих матеріалів.

Рецензенти:

д.е.н., проф. Запухляк І.Б., д.е.н., проф. Зелінська Г.О., д.т.н., проф. Полутренко М.С.

Редакційна колегія:

к.е.н., доц. Андрійчук Ігор (п. 1.2), к.е.н., доц. Войтків Людмила (п.1.3), к.е.н., доц. Гобир Ірина (п. 1.1), к.е.н., к.х.н., доц. Калин Тетяна (п. 2.1, 2.2), доц. Мельничук Іванна (п.1.3), к.е.н., доц. Метошоп Ірина (п. 1.1), к.т.н., доц. Москальчук Наталія(п.2.3), к.т.н., доц., Орфанова Марія(п.2.3), к.е.н., доц. Савко Оксана (п. 1.2), к.е.н., доц. Федорович Ірина (п.1.1).

ISBN 978-617-8282-02-8

Відповідальні за випуск:

У. Б. Бережницька

Т.М. Яцишин

Т. М. Паневник

Рекомендовано до друку:

Радою молодих вчених Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (протокол №2 від 01.06.2023), Радою молодих вчених Державної установи «Інститут геохімії навколишнього середовища НАН України» (протокол №5 від 23.05.2023 р.), кафедрою прикладної економіки ІФНТУНГ (протокол №11 від 02.06.2023 р.), кафедрою «Технології захисту навколишнього середовища» (протокол №10 від 06.06.2023)

Збірник матеріалів містить тези доповідей, поданих на Всеукраїнську науково-практичну конференцію здобувачів і молодих вчених «Адаптація до глобальних змін та викликів: нові форми економіки, ресурсоефективні технології, захист довкілля», що відбулася 18 травня 2023 року на базі ІФНТУНГ. У доповідях конференції розглянуті актуальні питання таких напрямів: потенціал соціально-економічних систем на різних рівнях управління, пріоритети розвитку бізнес-структур у повоєнному відновленні економіки України, сучасні тенденції та особливості функціонування секторів національної економіки в контексті євроінтеграційних процесів України, ресурсоефективні технології в бізнесі і промисловості, захист довкілля в умовах нових глобальних проблем, наслідки кліматичних змін та шляхи адаптації

Збірник адресовано всім, хто цікавиться сучасними науковими дослідженнями за згаданими вище напрямками.

Подяка. Автори публікації вдячні захисникам України за можливість продовжувати працювати та займатися науковою і викладацькою діяльністю у період війни.

ISBN 978-617-8282-02-8

© Колектив авторів, 2023

© Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, 2023

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН І ВИКЛИКІВ

1.1. ПОТЕНЦІАЛ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ НА РІЗНИХ РІВНЯХ УПРАВЛІННЯ	18
Bui Y. Zakurena V. MAIN TRENDS AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF SOCIAL ENTREPRENEURSHIP IN IVANO-FRANKIVSK REGION	18
Litvinova M., Kushnir T. THE USE OF MARKETING TOOLS IN DIGITAL ENVIRONMENT	21
Ibragimova Natavan Vagif, Sheydai Turkan Ali PROSPECTS FOR THE USE OF ALTERNATIVE ENERGY RESOURCES IN ENVIRONMENTAL PROTECTION	23
Андрійчук І.В ПРО ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ВІДНОВЛЮВАНИХ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ У РЕГІОНАХ	25
Артьомов Д.Ю., Якушев О.В. ФАКТОРИ УРБАНІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В РЕГІОНАХ ДЕРЖАВИ	28
Артюх А.О., Вавдійчик І.М. РОЗРОБКА СТРАТЕГІЙ УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ НА РІЗНИХ РІВНЯХ УПРАВЛІННЯ	30
Балазюк М.О., Вавдійчик І.М. ФРАГМЕНТАЦІЯ ЕКОНОМІКИ	34
Білик А. О., Вавдійчик І.М. МЕТОДИ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВ.....	37
Войтків Л. С., Втерковський А.П. РОЛЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ У ФОРМУВАННІ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ПІДПРИЄМТВА	39

Войтків Л. С., Гораль М. СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК АСПЕКТ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	44
Грибінник М.М, Савко О.Я. АНАЛІЗ ВАЛОВОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОДУКТУ.....	48
Григорчук Т. І., Вавдійчик І. М. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТОРГІВЛІ.....	50
ІВАНЕНКО В., ХРИСТЕНКО А. РОЛЬ МАРКЕТИНГОВОЇ СЛУЖБИ В УПРАВЛІННІ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	53
Каламан О. Б, Журавльов О. О. КЛЮЧОВІ ВИКЛИКИ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ.....	58
Кириченко К.Р, Вавдійчик І.М. ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ У СЕГМЕНТІ B2B.....	61
Кіщук Д.С, Гордєєва І.О. ПОВОЄННА ВІДБУДОВА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ	65
Козар Х. О., Бережницька У. Б. СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	68
Корогодова О. О., Салод Г. С., Терещенко Р. Ю., Торкіна А. С. АДАПТАЦІЯ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОМПАНІЙ США ДО ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН ТА ВИКЛИКІВ	71
Кузнєцова К.О., Ченуша О.С. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ – НОВИЙ ФАКТОР БІЗНЕС-УСПІХУ?.....	74
Лиса К., Атаманчук О. ПРАВО ТА ЕКОНОМІКА: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ РОЗДУМИ.....	77
Ляшук І. О., Гобир І. Б. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГАЗОПОСТАЧАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	82

Кіщук Д.С.

студентка групи ДІ901-22-М,

Науковий керівник: Гордєєва І.О.

к.т.н., доцент,

доцент кафедри «Інтелектуальної власності та управління проектами»,

Український державний університет науки і технологій

ПОВОЄННА ВІДБУДОВА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

Наразі перед Україною постала низка принципово нових завдань, від результату вирішення яких залежатиме місце держави серед європейських країн та імідж у світі [1]. Безпосередньо це стосується й реформування енергетичної галузі в процесі структурних зрушень в економіці України [1].

Армія РФ регулярно завдає ракетних ударів по енергетичній системі нашої країни, намагаючись таким чином спричинити гуманітарну катастрофу. Від початку повномасштабного збройного вторгнення росії в Україну за даними Міністерства енергетики України «близько 50% енергетичної інфраструктури постраждали від обстрілів» [2].

Масованих ударів по енергетичній інфраструктурі України країна-агресор почала завдавати з жовтня 2022 року. Енергосистема України зазнала суттєвих пошкоджень.

Енергетична система – це фактично уся критична інфраструктура, починаючи з водопостачання і завершуючи медичними послугами. Внаслідок значних пошкоджень, Уряд України ухвалив рішення запровадження віялових відключень електроенергії, для того щоб стабілізувати енергосистему країни.

За офіційною інформацією Міністерства енергетики України «з жовтня 2022 року по енергетичній інфраструктурі України було здійснено 31 повітряну атаку, з яких 14 масовані ракетні удари і 17 – атак групами дронів-камікадзе» [3] (рис. 1).

Рис. 1. Удари РФ по об'єктам електроенергетики України у період з 24.02.2022 по 20.02.2023 років [3]

Повоєнна відбудова України повинна передбачати широке економічне і соціальне відновлення, а не лише фізичну відбудову зруйнованих російськими обстрілами об'єктів та інфраструктури. Повноцінне відновлення енергетичної системи країни може розпочатися лише після завершення масштабних воєнних дій та звільнення територій, але вже зараз можна складати плани розбудови країни.

Після нашої перемоги над російськими загарбниками, розвиток енергетики України повинен ґрунтуватися на розвитку «зеленої» генерації. «Зелена» генерація – це відновлювані джерела енергії (ВДЕ), сучасна та безпечна альтернатива вугіллю, газу та атомним станціям.

Відновлювані джерела енергії, дозволяють забезпечити енергонезалежність України, допоможуть покращити якість життя, вони невичерпні та екологічні. ВДЕ здатна забезпечити достатнє виробництво електроенергії для промисловості, домогосподарств, транспортної галузі та сільського господарства. ВДЕ дозволить створити нові робочі місця для виготовлення обладнання, монтування та обслуговування сонячних систем. З точки зору автора, нова інфраструктура повинна сприяти відмові від викопного палива.

Перехід до «зеленої» енергетики є необхідним для України – це доводять результати українських та міжнародних досліджень. При розумному та

ощадливому використанні ВДЕ можуть жити нашу цивілізацію сотні і тисячі років. Сонячна енергетика вже досягла необхідного технічного та економічного рівня для широкого впровадження. Вона дозволяє забезпечувати зростаючі потреби в електроенергії, заміщуючи старі потужності вугільної енергетики.

До основних джерел фінансування проєктів та програм можна віднести міжнародну технічну допомогу від країн ЄС та міжнародних організацій. Зокрема, позитивний досвід реалізації спільних проєктів та програм в цій сфері в рамках грантового фінансування вже існує [4]. Напрямок грантового фінансування є наразі важливим і в багатьох випадках альтернативи йому немає [5].

На сьогоднішній день Україна має величезні фінансові потреби. Наразі складно оцінити необхідний обсяг ресурсів для відбудови країни. Діяльність даного проєкту спрямована на сприяння розвитку розподіленої генерації з відновлюваних джерел енергії, коли громадяни та підприємства самі виробляють електроенергію.

Перелік використаної джерел

1. Гордєєва І.О. Енергоменеджмент та енергоаудит освітніх закладів, як вектор європейського розвитку національної економіки. *Актуальні проблеми економічного розвитку України в умовах інтеграції: досягнення та проблеми: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 19-22 жовтня 2016 р. Ч. 1, 2, 3.* – Харків. С. 107-109. URL: <https://bit.ly/3M7OUWM> (дата звернення 10.05.2023).

2. Міністерство енергетики України. URL: <https://bit.ly/3BA9Lgo> (дата звернення 09.05.2023).

3. Міністерство енергетики України. URL: <https://bit.ly/4326ja6> (дата звернення 09.05.2023).

4. Енергоаудит та енергоменеджмент в проєктах сталого розвитку: практичні рекомендації: методичний посібник / Г. Я. Мозолевич, І. О. Гордєєва, Н. В. Бібік, О. А. Кирильчук, В. Ю. Шапошник, В. М. Глущенко – Дніпро: Проєкт «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» (МРГ), 2016. – С. 66.

URL: http://cba.org.ua/images/MANUALS/EE_manual.pdf (дата звернення 09.05.2023). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7881194>.

5. Гордєєва І.О. Що потрібно робити, щоб отримати грант під соціальні ініціативи? *Всеукраїнська конференція студентів, аспірантів та молодих вчених: Наука та освіта в умовах трансформації суспільства*, 21 вересня 2017 р. К.: КНУТД, 2017. С. 42-43. – URL: <https://bit.ly/3OaZz5P> (дата звернення 09.05.2023). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7915962>.

УДК 338.2

Козар Х. О.

здобувач освіти групи ЕК-20-1

Бережницька У. Б.

к.е.н., доц., завідувач кафедри прикладної економіки

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Енергетична безпека – одна з найважливіших складових економічної безпеки країни, оскільки енергетика є основою усіх сфер життєдіяльності людини і виступає базою забезпечення сталого розвитку економіки й суспільства. На сьогоднішній день дуже гостро постає питання енергетичної безпеки України, особливо після початку російською повномасштабної війни на території нашої країни.

Водночас, держава повинна робити усе задля запобігання шкідливого впливу на довкілля при забезпеченні енергетичної безпеки. Проте, незважаючи на це, продовжують популяризуватись атомні електростанції, саме вони займають найбільшу частку виробітку електроенергії вже довгий період часу. За даними Міністерства енергетики України основну частку в загальному виробітку у 2021 році становили атомні електростанції – понад 55%, ТЕС та